

Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF)

Brussel, 29 november 2006

Omzendbrief nr. 42 b

Over het verkrijgen van VLIF-steun door de landbouwcoöperaties inzake afzet, verwerking en dienstverlening¹

Voorliggende omzendbrief regelt in het bijzonder de steunverlening aan de landbouwcoöperaties in het kader van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 november 2000 en het ministerieel besluit van dezelfde datum betreffende steun aan de investeringen en aan de installatie in de landbouw en haar wijzigingen.

De regelgeving voor de land- en tuinbouwproducenten en de schikkingen inzake de werking van het VLIF maken het voorwerp uit van respectievelijk omzendbrief 42 a en 28 c.

Op eenvoudig verzoek kunnen deze omzendbrieven verkregen worden op diskette of via e-mail.

1. Algemene voorwaarden / begrippen

1.1. Begunstigden

De steun is voorbehouden voor landbouwcoöperaties voor verwerking, afzet of dienstverlening in de land- en tuinbouwsector. Deze moeten aan volgende cumulatieve voorwaarden voldoen:

- a) opgericht zijn overeenkomstig de bepalingen van artikel 2, §2 van het Wetboek van Vennootschappen;
- b) het voorwerp van de vennootschap moet in hoofdzaak verband houden met de landbouw, de tuinbouw of de veeteelt;
- c) de meerderheid van de vennoten moet de activiteit van landbouwer uitoefenen zoals gedefinieerd in omzendbrief nr. 42a punt 1.1. of minstens 50 % van de stemgerechtigde aandelen moet in handen zijn van landbouwers en/of van één of meerdere landbouwcoöperaties die zelf in aanmerking komen voor VLIF-steun als coöperaties;
- d) de coöperatie heeft minimum 3 werkende leden landbouwers met een zelfstandige landbouwbedrijf en moet het toetreden van nieuwe leden toelaten zonder hierbij overdreven eisen te stellen;
- e) de statuten moeten voorzien dat ieder vennoot op de algemene vergadering over minstens één stem beschikt en dat, in het geval van meerdere stemmen per vennoot, het aantal stemmen waarover een vennoot beschikt, beperkt wordt tot ten hoogste één tiende van de op de algemene vergadering aan de vertegenwoordigde deelbewijzen verbonden stemmen;
- f) het jaarlijks dividend mag 7 % van het gestort bedrag der aandelen niet overschrijden;

¹ Gecoördineerde tekst waarbij de bepaling in omzendbrief 32 betreffende de landbouwcoöperaties werd geïntegreerd en opgeheven, evenals omzendbrief 28b

g) de Vlaamse minister bevoegd voor het landbouwbeleid kan steeds, ten einde de vertegenwoordiging van de landbouwers en de jongeren in het bijzonder te verzekeren, bijkomende voorwaarden opleggen betreffende de samenstelling van de Raad van Bestuur.

De landbouwcoöperatie waarvan de meerderheid van de stemgerechtigde aandelen in het bezit is van één of meerdere andere coöperatieve vennootschappen moet bovengenoemde voorwaarden c en d niet vervullen indien deze coöperatieve vennootschappen zelf voldoen aan de voorwaarden van voorliggend besluit.

De coöperatieve vennootschap voor verwerking, afzet en dienstverlening zullen voormelde voorwaarden inzake een democratische besluitvorming in eerste instantie aantonen door het bewijs voor te leggen van hun erkenning door de Nationale Raad voor de Coöperatie.

De landbouwcoöperaties dienen op basis van een provisionele resultatenrekening aan te kunnen tonen dat zij economisch levensvatbaar zijn en dienen te voldoen aan de minimumnormen op het gebied van milieu, hygiëne en dierenwelzijn. Wanneer wordt geïnvesteerd om te voldoen aan pas ingevoerde minimumnormen op het gebied van milieu, hygiëne en dierenwelzijn, kan steun worden toegekend voor het bereiken van het niveau dat aan deze nieuwe normen voldoet.

1.2. Ligging van de bedrijfszetel/domiciliëring

De geografische ligging van het investeringsgoed waarvoor de steun gevraagd wordt, is bepalend voor de keuze van het Gewest waar de aanvraag moet ingeleid worden. Bij aankoop van bedrijfsgebouwen en het uitvoeren van werken in onroerende staat, wordt de aanvraag ingeleid bij het Gewest waar het goed gelegen is, ook wanneer de hoofdzetel van de coöperatie gelegen is in een ander Gewest.

De maatschappelijke zetel van de coöperatie, moet steeds in België gelegen zijn.

1.3. Minimumkrediet/Minimuminvestering

Het minimumbedrag van de investering die geheel of gedeeltelijk met een lening gefinancierd wordt, is vastgesteld op 12.500 euro (500.000 BEF voor aanvragen vóór 1/1/2002). In de andere gevallen wordt het minimumbedrag van de investering vastgesteld op de helft van dit bedrag.

Bij de praktische toepassing van bovenstaande regel moet het minimumbedrag van de investering verantwoord worden met facturen en betalingsbewijzen die betrekking hebben op investeringen/verrichtingen die door hun aard in aanmerking kunnen komen voor steun. Over de aard van de investeringen/verrichtingen die kunnen in aanmerking komen voor steun wordt informatie verstrekt onder punten 2.2 en 2.4. van deze omzendbrief. Bij de praktische toepassing wordt bovendien het brutobedrag van de investering/verrichtingen in aanmerking genomen d.w.z. met inbegrip van kosten (BTW, notariële kosten) specifiek voor het betrokken goed. De waarde van de eigen prestaties wordt niet in rekening gebracht.

1.4. Steun vanwege andere instanties

De landbouwcoöperatie verbindt er zich toe geen andere steun aan te vragen of aangevraagd te hebben onder de vorm van een rentesubsidie, een kapitaalpremie of van welke aard ook voor de investeringen of de vestiging, die voor gevolg zou hebben dat het maximum niveau van de steun overschreden wordt.

Indien andere steun verkregen werd die rechtstreeks verbonden is met de kosten voor de investeringen of de vestiging, wordt hiermee rekening gehouden bij het verlenen van de VLIF-steun. De VLIF-rentesubsidie en kapitaalpremie kunnen maximaal verkregen worden op het nettobedrag van de voorgelegde facturen en/of betalingsbewijzen m.b.t. de uigevoerde investeringen of verrichtingen.

Investeringen waarvoor steun wordt gevraagd via de Gemeenschappelijke Marktordening (GMO), in het bijzonder de GMO groenten en fruit, komen niet in aanmerking voor steun via het VLIF.

2. Regelgeving en richtlijnen inzake steunverlening

2.1. Vorm en omvang van de steun

De coöperatieve vennootschap voor afzet, verwerking en dienstverlening kan voor haar investeringen van volgende regionale steun genieten:

- een rentetoeelage van maximaal 4 %, een vervangende kapitaalpremie of een combinatie van beiden;
- een aanvullende overheidswaarborg.

De steun voor investeringen gefinancierd met een lening wordt verleend onder de vorm van een rentesubsidie. De steun voor investeringen gefinancierd met eigen middelen wordt verleend onder de vorm van een vervangende kapitaalpremie.

Investeringen uitgevoerd met financiële middelen, ingebracht in de vennootschap door de vennoten en welke voldoende verankerd zijn in de vennootschap, worden beschouwd als uitgevoerd met eigen middelen en worden ook als dusdanig betoelaagd (type achtergestelde lening/niet rekening courant).

Investeringen uitgevoerd door dienstverlenende coöperaties, type machinerijen, inzake het gemeenschappelijk gebruik van machines, kunnen onder de algemene voorwaarden, genieten van dezelfde steunverlening als de producenten (4 steunintensiteiten: 10 à 40%).

Bij de toekenning van de steun heeft de rentesubsidie voorrang op de kapitaalpremie. De maximale duur van de rentesubsidie is bepaald als volgt:

- 7 jaar voor machines en materieel;
- 10 jaar voor onroerende- en milieuinvesteringen.

De steun wordt in principe verleend zonder vrijstelling van aflossing.

Voor het bepalen van de hoogte van de vervangende kapitaalpremie, al dan niet aanvullend aan een rentetoeelage, wordt de actuele waarde van een fictieve rentesubsidie (gespreide uitbetaling in de tijd) berekend onder de vorm van een subsidie-equivalent. Voor de berekening van het subsidie-equivalent worden volgende parameters gebruikt:

- de grootte van de rentesubsidie;
- de duurtijd van de rentesubsidie (in periodes);
- de wijze van aflossing van de lening (jaarlijks, zesmaandelijks, driemaandelijks of maandelijks);
- de duur van de vrijstelling van aflossing (in periodes);
- de referentievoet of actualisatievoet.

Met een berekening op basis van deze paramaters kan de actuele waarde van de rentesubsidie uitgedrukt worden in percent van het gesubsidieerd bedrag.

De referentievoet is deze gebruikt door de Europese Commissie om de waarde van een overheidssubsidie te meten. De referentievoet wordt bekendgemaakt door de Europese Commissie (op internet: http://europa.eu.int/comm/competition/state_aid/others/reference_rates.html).

Voor de berekening van de actuele waarde wordt een formule toegepast die een rentesubsidie omzet in een subsidie-equivalent. De gebruikte formule is hieronder weergegeven.

$$AW = B \times \frac{a}{r} \times \left[\left[\left(1 + \frac{p \times r}{12} \right)^{-d} - \left(1 + \frac{p \times r}{12} \right)^{-v} \right] \times \frac{12}{p \times r \times (d - v)} + 1 \right]$$

- AW staat voor de actuele waarde
- B staat voor het gesubsidieerd bedrag
- a is de grootte van de rentesubsidie (0,04)
- r is de referentievoet of actualisatievoet²
- d is de duur van de rentesubsidie in periodes
- v is de duur van de vrijstelling in periodes
- p is de duur van een periode in maanden

² bv. 0,037 voor 2006

Voor het bepalen van de investeringspremie wordt er rekening gehouden met:

- een rentesubsidie van 4 % ($a=0,04$)
- de duur van de rentesubsidie afhankelijk van de aard van de investeringen, namelijk 7 jaar voor machines en materieel ($d=7$) en 10 jaar voor onroerende goederen en milieu-investeringen ($d=10$),
- geen vrijstelling ($v=0$),
- jaarlijkse aflossingen ($p=12$).

Het niveau van de vervangende kapitaalpremie wordt jaarlijks herzien in functie van de referentievoet³.

De kapitaalpremies worden gespreid in de tijd over vijf jaar uitbetaald, na controle van de investeringsbewijzen.

De waarborg kan in principe alleen verkregen worden op de leningen die van rentesubsidie genieten. Momenteel bedraagt de waarborg maximaal 80 %.

De duur van de VLIF-waarborg bedraagt maximum 10 jaar voor een coöperatieve vennootschap voor afzet, verwerking en dienstverlening.

2.2. Doel van de investeringen

De investeringen moeten bedrijfseconomisch verantwoord zijn en gericht op het realiseren van één of meer van de volgende doelstellingen:

- verlaging van de productiekosten,
- verbetering en omschakeling van de productie,
- verhoging van de kwaliteit,
- verbetering van het leefmilieu, de hygiënische omstandigheden en/of de normen op het gebied van dierenwelzijn,
- bevordering van de diversificatie van de activiteiten,
- de rendabiliteit verzekeren.

2.3. Bestemming van de leningen die in aanmerking komen

Alle materiële investeringen die bedrijfseconomisch verantwoord zijn, behalve de in punt 2.4. opgesomde uitzonderingen.

2.4. Bijzondere voorwaarden/Beperkingen

Het VLIF is onderworpen aan de Communautaire richtsnoeren voor staatssteun in de landbouwsector⁴, zolang deze van kracht blijft. Met name mag geen steun worden toegekend wanneer niet voldoende bewijs kan worden geleverd dat voor betrokken producten normale afzetmogelijkheden op de markt kunnen gevonden worden.

2.4.1. *Van VLIF-steun uitgesloten investeringen :*

- tweedehandsmaterieel,
- personenwagens,
- materieel, bestemd voor verhuur of leasing aan individuele producenten (bv. palloxe,...),
- in de sector coöperatieve tuinbouwveilingen : aankoop van verpakkings- en opslagmateriaal (kisten, paletten),
- alle investeringen die in strijd zijn met de in de gemeenschappelijke marktordening vastgestelde verbods- of beperkende bepalingen of waarvoor direct of indirect (via afschrijvingen, doorrekenen

³ bv. voor 2006 ($r=0,037$) betekent dit een kapitaalpremie van:

- 14,38 % voor materieel en machines,
- 19,10 % voor gebouwen en milieu-investeringen

⁴ PB C 28 van 1/2/2000, blz. 2 Communautaire richtsnoeren voor staatssteun in de landbouwsector

kosten) steun wordt gevraagd via de Gemeenschappelijk Marktordeningen (GMO), in het bijzonder de GMO groenten en fruit in Vlaanderen.

2.4.2. Voor de subsidiëring van fruitfrigo's op coöperatieve veilingen gelden volgende bepalingen :

- met inbegrip van de te bouwen frigo's mag de bewaarfrigocapaciteit van een veiling de 40 % van haar totale aanvoer hardfruit niet overschrijden;
- van de te subsidiëren en nieuw te bouwen U.L.O.-frigo's moet minstens 75 % met minstens 10 jaar lange contracten van gebruik verzekerd zijn;
- voor de nieuw gecontracteerde frigocapaciteit dient door de huurder bijkomend kapitaal in de coöperatie ingetekend t.b.v. 75 euro/ton (3 BEF/kg voor aanvragen voor 1/1/2002). bij onderschrijving van het frigocontract. Dit bijkomend kapitaal dient vanaf het eerste gebruiksseizoen progressief volgestort te worden;
- de toegepaste tarieven voor frigo's moeten economisch verantwoord zijn; de frigo's voor hardfruit moeten in principe zelfbedruipend zijn.

2.4.3. Voor de subsidiëring van fruitfrigo's op specifieke frigocoöperaties gelden de volgende bepalingen :

- van de te subsidiëren en nieuw te bouwen U.L.O.-frigo's moet minstens 75 % met minstens 10 jaar lange contracten van gebruik verzekerd zijn;
- voor de nieuw gecontracteerde frigocapaciteit dient door de huurder bijkomend kapitaal in de coöperatie ingetekend t.b.v. 75 euro/ton (3 BEF/kg voor aanvragen voor 1/1/2002). bij onderschrijving van het frigocontract. Dit bijkomend kapitaal dient vanaf het eerste gebruiksseizoen progressief volgestort te worden;
- de toegepaste tarieven voor frigo's moeten economisch verantwoord zijn; de frigo's voor hardfruit moeten zelfbedruipend zijn;
- alle in de frigo's bewaard fruit dient via een coöperatieve veiling te worden verhandeld;
- aan de betoelaagbare U.L.O.-frigocapaciteit wordt als maximumgrens gesteld :
 - de bewaarbare productie van de deelnemende bedrijven;
 - een absoluut maximum van 1.500 ton (appel) voor de frigocoöperatie.

3. Aanvullende richtsnoeren voor het verkrijgen van de waarborg

Voor de algemene regelgeving m.b.t. de VLIF-waarborg wordt verwezen naar omzendbrieven 4 en 4 bis + het aanvullende richtsnoer.

Naast de algemeen geldende voorwaarden van de omzendbrieven (maximale waarborg, aanvullend karakter, betaling van een bijdrage, ...) worden bij het toekennen van waarborg een aantal normen gehanteerd die verband houden met de aanvrager, de rendabiliteit van het bedrijf en het inschatten van de risico's.

3.1. Algemene richtlijnen voor het verkrijgen van waarborg

De VLIF-waarborg kan beperkt of geweigerd worden indien uit een onderzoek blijkt dat er bepaalde speciale risico's verbonden zijn aan het toekennen ervan. Deze bijzondere risico's kunnen verbonden zijn met de coöperatie zelf of met de situatie in een welbepaalde sector. In algemene regel wordt geen VLIF-waarborg verstrekt als de cash-flow onvoldoende blijkt voor het terugbetalen van de verbintenissen.

3.2. Toekennen van waarborg bij investeringen op grond van of in gebouwen van derden

Bij het oprichten van een nieuw bedrijf op grond van derden of bij het uitvoeren van belangrijke investeringen (desgevallend in verschillende fasen) op grond van of in gebouwen van derden wordt slechts VLIF-waarborg verleend indien het voorwerp van de aanvraag in principe in hypotheek genomen wordt (in eerste rang) voor het betrokken krediet. Dit kan wanneer de eigenaar van de grond en, in voorkomend geval het gebouw, bereid is zijn goed in hypotheek te geven of na het bekomen van een recht van opstal.

Bij het uitvoeren van beperkte investeringen op een bestaand bedrijf dat geen eigendom is van de aanvrager kan VLIF-waarborg verleend worden zonder een hypotheekvestiging op voorwaarde dat de eigenaar van het

bedrijf een toelating met afstand van het recht van natrekking verleent voor de voorgenomen werkzaamheden. Deze toelating moet geregistreerd zijn. Indien de eigenaar mede-uitbater is van het bedrijf wordt de waarborg slechts verleend naar rato van het aandeel van andere uitbater(s), niet-eigenaar(s) in het bedrijf.

3.3. Bedrag van de inschrijvingen hypotheek en handelsfonds

De hypotheek en het handelsfonds dienen in principe ingeschreven voor het volledige kredietbedrag (richtsnoer bij omzendbrief 4 en 4bis). Indien de bank in haar aanvraag vermeldt dat er een inschrijving hypotheek of handelsfonds genomen werd zonder vermelding van een bedrag, wordt aangenomen dat de inschrijving genomen werd voor het kredietbedrag.

Onder de algemene voorwaarde van redelijkheid aanvaardt het VLIF beperkte hypothecaire inschrijvingen ten belope van de herleide waarde van het goed, aangevuld met een notariële volmacht tot hypotheekvestiging.

3.4. Overbruggings-, kas- en leverancierskredieten

In het kader van de waarborgverlening door het VLIF kunnen kredieten onder de algemene vorm van kredietopeningen, hetzij als kaskredieten, leverancierskredieten of overbruggingskredieten, niet bestemd om uitrustingen of installaties te financieren, doch voor het vergemakkelijken van de aankoop, de verkoop, het bewaren en de uitvoer van de grondstoffen of produkten, het financieren van de stocks en het ondervangen van liquiditeitsproblemen, een VLIF-waarborg genieten mits inachtnaam van volgende bepalingen :

- de begunstigden zijn de landbouwcoöperaties bedoeld bij 1.1;
- de maximumtermijn van het krediet is 5 jaar; het is hernieuwbaar na akkoord van het VLIF;
- de tussenkomst van het Fonds is beperkt tot de toekenning van de waarborg volgens de algemene regels en mits omstandige verantwoording;
- de kredietinstelling kan de tussenkomst van het VLIF in de waarborg vragen voor deze "werkingskredieten", uitgaande van een volledige studie van de financiële toestand van de aanvragende coöperatie (de algemene activiteit van de vennootschap, haar eigen middelen, haar liquiditeitspositie, de kwaliteiten van het management, enz.) en van het gebruik van het desbetreffende krediet, waartoe eveneens een gedetailleerd schema van de opname en terugbetaling, eventueel per activiteit zal verschaft worden.
- voor de sectoren waar warrantage mogelijk is kan geen VLIF-waarborg verstrekt worden voor stockfinanciering.

De bevoegde minister kan bij gemotiveerde beslissing afwijken van hetgeen voorafgaat.

De Mededeling van de Commissie betreffende staatssteun in de vorm van garanties⁵ en de Communautaire richtsnoeren voor reddings- en herstructureringssteun aan ondernemingen in moeilijkheden⁶ zijn van toepassing.

4. Richtlijnen voor het aanvragen van steun

4.1. Algemeen

De aanvraag om VLIF-steun wordt ingediend door een erkende kredietinstelling op uitdrukkelijk verzoek van de coöperatie of door deze laatste zelf. Voor de verdere richtlijnen wordt over het algemeen verwezen naar Omzendbrief nr. 42a punt 9.

4.2. Aanvraagdossier

⁵ PB C 71 van 11/3/2000, blz. 14 Mededeling van de Commissie betreffende de toepassing van de artikelen 87 en 88 van het EG-Verdrag op staatssteun in de vorm van garanties

⁶ PB C288 van 9/10/1999 blz. 2 Communautaire richtsnoeren voor reddings- en herstructureringssteun aan ondernemingen in moeilijkheden

Het aanvraagdossier dient een aanvraagformulier te omvatten conform bijlage 4 van Omzendbrief 42a. Met betrekking tot de realisatiewaarde van de onroerende eigendommen en de bedrijfsbekleding dienen volgende posten vermeld :

onroerende goederen

- de aard van de onroerende goederen wordt summier beschreven;
- de waarde van het goed bij vrijwillige verkoop;
- de waarde van het goed in gedwongen verkoop;
- de instelling is die welke het goed in hypotheek genomen heeft;
- het bedrag is dat van de inschrijving;
- het kredietbedrag waarvoor de inschrijving genomen werd.

bedrijfsbekleding

Gelet op de specifieke situatie dient onder bedrijfsbekleding de goederen verstaan die deel uitmaken van het handelsfonds:

- de instelling is die welke de inschrijving van het handelsfonds genomen heeft;
- het bedrag is dat van de inschrijving;
- de bestemming is die van het krediet waarvoor de inschrijving genomen werd.

Gezien de complexiteit van sommige dossiers is het aan te bevelen desgevallend verduidelijking te geven in een begeleidend schrijven en bijlagen.

4.3. Gegevens en documenten noodzakelijk voor de afhandeling van het dossier

Een aanvraag om tussenkomst moet vergezeld zijn van alle documenten die strikt noodzakelijk zijn voor de afhandeling van het dossier. Documenten die samen met een vorig VLIF-dossier opgestuurd werden, dienen geen tweede maal voorgelegd.

4.3.1. Gegevens en documenten betreffende de coöperatie en haar activiteit

Voor nieuwe coöperaties dienen de statuten voorgelegd en het huishoudelijk reglement. Voor coöperaties die reeds van VLIF-steun genieten: de recentste wijzigingen aan de statuten en het huishoudelijk reglement.

De jaarrekening betreffende het laatste boekjaar dient bijgevoegd, evenals een provisionele resultatenrekening over 3 jaar en een verslaggeving aangaande de activiteit van de coöperatie (bv. verwerkte melkplas, verkochte groenten of fruit, gepresteerde diensten e.d.).

4.3.2. Gegevens en documenten betreffende de voorgenomen investering of verrichting

Het investeringsplan dient bijgevoegd, met een verantwoording van de verschillende investeringen in functie van de bedrijfsactiviteit

Bij het oprichten van bedrijfsgebouwen en bij het uitvoeren van investeringen die aan een vergunning onderhevig zijn, dient in principe de bouw- en milieuvergunning voorgelegd. Indien het gebouwen betreft op grond van derden moeten naar gelang het geval de toelating tot bouwen van de eigenaar of de vrederechter of de akte omtrent een bekomen recht van opstal voorgelegd worden.

4.4. Registratie van de aanvraag om VLIF-tussenkomst

Het eerste cijfer in het VLIF-nummer voor dossiers van coöperaties is 3. Voor het overige wordt verwezen naar omzendbrief 42a.

5. Opvolging van besliste VLIF-dossiers

Voor de richtlijnen m.b.t. de opvolging van besliste dossiers wordt verwezen naar omzendbrief nr. 42a punt 10.

Voor coöperaties die steun ontvingen dient bijkomend jaarlijks de jaarrekening overgemaakt te worden, zolang de subsidiëring loopt.

De behandeling van een VLIF-dossier kan problemen stellen die niet ondervangen worden met bovengenoemde richtlijnen. In deze omstandigheden kunnen de richtlijnen niet limiterend zijn bij de behandeling van het dossier.
--

Yves LETERME
Vlaams minister van Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid